

Tevredenheidsonderzoek longpatiënten

Van links naar rechts: Annemarie van Wijk, Very van de Pol Mogot, Lianne van Buël en Irma Swinkels

Vier hbo-V studenten van de Fontys Hogescholen, Lianne van Buël, Very van de Pol Mogot, Irma Swinkels en Annemarie van Wijk, hebben in het kader van een afstudeerproject een onderzoek gehouden onder patiënten die op locatie Veldhoven de longverpleegkundige bezoeken. Doel ervan was te onderzoeken of in de ogen van deze patiënten bezoek aan de longverpleegkundige een toevoeging geeft aan de kwaliteit van zorg. De gegevens zijn verzameld door middel van een telefonische enquête onder 50 zorgvragers. De vragen die gebruikt zijn in de enquête, zijn gekoppeld aan de taken die de longverpleegkundigen behoeve van het rechtstreekse patiëntencontact uitvoert. De zorgvragers geven een opvallend hoge waardering voor de uitvoering van deze taken en zijn zeer tevreden over de begeleiding door de longverpleegkundige. Meer concreet: 75% van de ondervraagden geeft voor alle ondervraagde aspecten een rapportcijfer van 8 of meer bij een schaal van 1 tot 10. De conclusie is dan ook dat de longverpleegkundige van de longpoli van Máxima Medisch Centrum, locatie Veldhoven in de ogen van patiënten die de longpoli bezoeken een belangrijke toevoeging geeft aan de kwaliteit van zorg. De onderzoekers doen de aanbeveling om de functie van longverpleegkundige te behouden. Dit onderzoek onder patiënten bevestigt wat de studenten eerder uit literatuuronderzoek hadden geconcludeerd.

Hogere kwaliteit

In de afgelopen jaren is de taak van de longverpleegkundige gegroeid. Zij adviseert de patiënt niet alleen op velerlei gebied, maar houdt zich ook bezig met de instructie van het gebruik van medicijnen en hulpmiddelen en het bemiddelen bij aanpassingen. Daarnaast heeft zij in toenemende mate een coördinerende rol in de zorg voor de patiënt waarbij ook andere disciplines betrokken kunnen zijn. Die begeleiding van longpatiënten is vaak complex omdat longaandoeningen op allerlei levensgebieden gevolgen kunnen hebben en een brede aanpak noodzakelijk maken voor verbetering van de klachten en levenskwaliteit. Naast medische problemen, aanpassingen in levensstijl en woonomgeving en leren omgaan met de ziekte en beperkingen, zijn er vaak psychosociale aspecten die de kwaliteit van leven behoorlijk kunnen beïnvloeden. Patiënten ervaren dat de drempel naar de longverpleegkundige laag is en dat er tijd is om stil te staan bij de problemen die men ervaart. Daarom wordt het consult bij de longverpleegkundige door patiënten ook ervaren als een belangrijke aanvulling op de behandeling door de longarts. De taken van de longverpleegkundige zijn in de loop der jaren uitgegroeid tot een volwaardige functie en sluiten niet meer aan bij de wijze waarop oorspronkelijk deze functie beschreven is. De onderzoekers bevelen daarom aan om een nieuwe beschrijving te maken die meer aansluit bij de werkelijkheid en bij landelijk ontwikkelde profielen. Bovendien dient men de functie meer te differentiëren in relatie tot de verpleegkundige die op een klinische longafdeling werkt.

Benauwd

'Benauwd zonder longverpleegkundige' is de titel die het onderzoeksrapport meekreeg. Uit het gesprek met de onderzoekers blijkt dat deze uitspraak ook letterlijk mag worden opgevat. Als de longpatiënt het zonder de ondersteuning van een longverpleegkundige zou moeten doen, is de kans groot dat hij zelf gaat 'aanmodderen', dat hij in zijn thuisituatie slecht met zijn aandoening omgaat. Dat medicijnen verkeerd worden gebruikt en dus weinig effect hebben, terwijl ze wel geld kosten. Maar ook dat de patiënt vaker zal worden opgenomen dan nu het geval is. De inzet van specialistische verpleegkundigen zoals de longverpleegkundige kost natuurlijk het nodige, maar is door de preventieve werking zeker ook kostenbesparend. Maar het belangrijkste is toch wel dat deze inzet duidelijk tegemoet komt aan de vraag van cliënten.

Functiedifferentiatie, zo betogen de vier –inmiddels– afgestudeerden, is belangrijk omdat de patiëntenzorg er aantoonbaar beter van wordt. Tegelijk zijn goede communicatie en voorlichting belangrijk zodat patiënten, maar ook andere verpleegkundigen, artsen en zorgverleners, weten voor wie wat te halen is. Aan die kennis ontbreekt het volgens hen nog teveel, waardoor patiënten soms goede zorg en begeleiding ontberen.

Gebruik de kennis

De Fontys-studenten hebben dit onderzoek uitgevoerd op verzoek van het ziekenhuis. Zij pleiten ervoor dat het ziekenhuis vaker een beroep doet op onderwijsinstanties om vraagstellingen te onderzoeken. Dit kan alleen maar een win-win-situatie opleveren voor zowel ziekenhuis en patiënten als onderwijsinstanties en studenten. Tegelijk hopen zij dat ziekenhuizen ook meer gebruikmaken van de know-how die afgestudeerde hbo-V'ers in huis hebben om interne vraag- of probleemstellingen te onderzoeken. Juist de combinatie van praktijk en onderzoek kan de kwaliteit van zorg niet alleen verhogen, maar kan uiteindelijk ook kostenbesparend zijn.